

2.3.7 Klappmyss

Nye tellinger, gjennomført i Vesterisen i mars/april 2005, tyder på at ungeproduksjonen nå er betydelig lavere enn i 1997. Interessen for fangst av klappmyss er stor, men ICES maner til stor forsiktighet ved videre forvaltning av bestanden.

Tore Haug
tore.haug@imr.no

Fangst

I den tradisjonelle norske selfangsten på ishavet er fangst av klappmyssunger (blueback) i Vesterisen i dag kanskje det viktigste og mest innbringende elementet. Det deltok tre norske fangstskuter i Vesterisen i 2005. Fangsttallene for årene 1995–2005 er gitt i Tabell 2.3.7.1. Fangstnivået har i de seinere år ligget under anbefalt likevektsnivå. I 2005 ble således bare 68 % av den anbefalte klappmysskvoten tatt.

Status

I kastesesongen 1997 ble det gjennomført et telletokt for å beregne ungeproduksjonen hos klappmyss i Vesterisen. På bakgrunn av disse flytellingene ble ungeproduksjonen beregnet til 24.000 unger (95 % konfidensintervall 14.800–32.700). Dette skulle tilsi en totalbestand av ett år gamle og eldre dyr på 100.000–110.000. Nye tellinger, gjennomført i Vesterisen i mars/april 2005, tyder på at ungeproduksjonen nå er betydelig lavere. ICES vil gjennomføre en omfattende vurdering av klappmyssbestanden i hele Nord-Atlanteren under et særskilt klappmyssmøte sommeren 2006. Da vil mulige årsaker til den tilsynelatende nedgangen i ungeproduksjon bli diskutert.

Tabell 2.3.7.1

Klappmyss. Fangst (landinger) fra Vesterisen, 1995–2005. Dyr tatt til forskningsformål er inkludert.
Landings of hooded seals, pups (unger) and one year old and older (1+), from the West Ice (Greenland Sea). Animals taken for scientific purposes are included.

Sesong	Unger	1+	Sum
1995	368	565	933
1996	575	236	811
1997	2.765	169	2.934
1998	5.597	754	6.351
1999	3.525	921	4.446
2000	1.346	590	1.936
2001	3.129	691	3.820
2002	6.456	735	7.191
2003	5.206	89	5.295
2004	4.217	664	4.881
2005	3.633	193	3.826

Kvoteanbefaling

ICES har betraktet de seinere års fangstnivå for klappmyss i Vesterisen som bærekraftig. Fordi klappmyssbestanden i Vesterisen har vært klassifisert som datafattig har ICES anvendt en forsiktig metode ved beregning av mulige fangststoppesjoner, såkalt Potential Biological Removal (PBR, opprinnelig utviklet i USA og brukes for å beregne hvorvidt utslippet bifangst av bl.a. sel er bærekraftig i forhold til bestandenes størrelse). Ved bruk av PBR-metoden har ICES tidligere konkludert at et årlig uttak av klappmyss på 5.600 dyr med stor sannsynlighet ville stabilisere bestanden på nåværende nivå. På bakgrunn av de foreløpige indikasjoner om nedgang i ungeproduksjon maner imidlertid ICES til stor forsiktighet ved videre forvaltning av denne bestanden. Videre uttak settes så lavt som overhodet mulig, eventuelt at fangsten stoppes helt inntil det blir avklart om den observerte nedgang i ungeproduksjon er et uttrykk for reell bestandsnedgang. Interessen for fangst av klappmyss er stor, og en avklaring av reelt bestandsgrunnlag er viktig. Dette kan aktualisere ny klappmyssstilling allerede i 2007.

Hooded seal

An aerial and vessel survey of hooded seal pup production in the Greenland Sea pack-ice was conducted in March 2005. Preliminary results suggest that the current pup production may be considerably lower than observed in 1997. Given the current poor data availability on this stock and indications that pup production may be reduced, ICES now recommend that management of the stock should be extremely cautious. Removals should be reduced substantially until more information about current stock status becomes available.

KLAPPMYSS *Cystophora cristata*

- ▶ **Føde:** Klappmyssen er en utpreget dyppdykker som i det vesentlige livnærer seg av blekksprut, i noen grad også av dyptlevende bunnfisk som uer og blåkveite.
- ▶ **Predatorer:** Isbjørn på is og spekkhogger og håkjerring i sjøen.
- ▶ **Maks størrelse:** Hunnene kan bli om lag 350 kg og 2,2 meter, hannene 400 kg og 2,7 meter.
- ▶ **Levetid:** Alder ved kjønnsmodning er 4–6 år. Kan bli over 30 år.
- ▶ **Vandringsmønster:** Utenom kastesesongen foretar klappmyssen lange beitevandringar både i Grønlandshavet, Norskehavet og til områder sør av Island og rundt Færøyene.
- ▶ **Fangst:** Norsk skutebasert fangst i Vesterisen fra 18. mars til midten av mai. Først og fremst tas avente årsunger ("blueback") etter at mora har forlatt dem. Det tas også et mindre antall voksne hanner ("hettakaller").
- ▶ **Særtrekk:** Klappmyssen kaster i siste halvdel av mars på drivisen i områdene øst av Grønland (Vesterisen). Hunnen får én unge, denne kalles "blueback" pga. fargetegningene.

Foto: Havforskningsinstituttet

Foto: Kjell Arne Fagerheim

Figur 2.3.7.1
Klappmyssungen (blueback) er et ettertraktet fangstobjekt.
The hooded seal pup ("blueback") is a prized catch.